

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№6(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 448 sahifa,
1-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Milliy xarakter tushunchasining pedagogik va aksiologik talqini.....	10
<i>Usmonova Muattar Bahadirjonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'zini o'zi anglashida muloqotning o'rni	14
<i>Yaxshiboyeva Zuhra, Pardayeva Munisa</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishning zamonaviy usullari	17
<i>Dilsora Shodmonova</i>	
Педагогические предпосылки развития билингвизма у детей в дошкольных образовательных учреждениях	24
<i>Истамова Нигора Азимжановна</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida neyrogimnastika texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik asoslari.....	29
<i>Saidova Nigora Olimovna, G'ulomova Shaxnoza Abdusalom qizi</i>	
Jismoniy tarbiya va sport: iqtidorli yoshlarni tanlash, saralash va ularni maqsadli tayyorlashning zamonaviy yo'llari.....	32
<i>Muxamedjanov Shovkat Muxrumovich</i>	
Yoshlar ma'naviy-axloqiy tarbiyasida tarixiy xotira, milliy meros va qadriyatlardan foydalanishning pedagogik asoslari.....	36
<i>Nomozov Muhammadyusuf Meyliqul o'g'li</i>	
Sport tashkilotlarida rahbarlik qilish va boshqarish.....	40
<i>Artikov Xayrulla Baxtiyarovich</i>	
Formation and Development Stages of Terminology as a Scientific Discipline	44
<i>Lola Mannobova</i>	
Lexicographic Features of Onomastic Units in English and Uzbek Dictionaries	48
<i>Berdiyeva Mashhura Tulqin qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining qobiliyat, qiziqish va o'rganish usullarini hisobga olgan pedagogik metodlar va dars rejaları	51
<i>Abdullaeva Gulmira, Egamberganova Yorqinoy Ollobergan qizi</i>	
Disputning ingliz romanlaridagi pragmatik va lingvokulturologik ko'rinishlari	55
<i>Abdumalikova Diyoraxon Rafiqjon qizi</i>	
O'yin texnologiyalarining aqliy rivojlanishida muammolari bo'lgan bolalar ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishdagi o'rni	59
<i>Abdunazarov Abdumutal Olimovich</i>	
Auditoriyada va auditoriyadan tashqari jarayonda talabalar ijtimoiylashuvini rivojlantirish mexanizmlari	64
<i>Alimova Gulrux Farhod qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ fikrlashni rivojlantirishda interaktiv o'yin texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlari	70
<i>Axtamova Mohinur O'tkir qizi</i>	
Oilaviy zo'ravonlikka uchragan ayollarni qo'llab-quvvatlashda mahalla va ijtimoiy xizmatlarning o'rni	74
<i>Dumarova Gulfira Kozimbekovna, To'liqinova Muxlisaxon Jamshid qizi</i>	
O'zbek milliy romanchiligida tarixiy haqiqat va badiiy talqin (Xayriddin Sultonning "Yaldo kechasi" romani misolida)	78
<i>G'aybulloyeva Parvina Samandar qizi</i>	
Aqli zaif bolalarda kommunikativ faoliyatning ontogeneza shakllanishi	82
<i>Hamraqulova Durdona Dilshod qizi</i>	
Neuroeducation va Phygital Learning asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv faolligini rivojlantirish metodikasi	87
<i>Hikmatova Yulduz Nuritdinovna</i>	

Autizm spektri buzilgan bolalarning ijtimoiy-pedagogik moslashuvining nazariy asoslari	91
<i>Shodmanxojiyeva Iroda Ne'matulla qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq rivojlanishini qo'llab-quvvatlashda o'yin texnikalarining roli	95
<i>Jamolova Farida Fatillo qizi</i>	
Ta'lim qardosh tillarga yo'naltirilgan mtt direktorining boshqaruv kompetentligini rivojlantirish mexanizmlari (Qoraqalpog'iston Respublikasi misolida)	98
<i>Jumagulova Gulziya Madiyarovna</i>	
Oliy ta'limda talabalarning raqamli taqdimot va ommaviy nutq ko'nikmalarini axborot texnologiyalari vositasida takomillashtirish	103
<i>Junaydullayev Oxunjon Kaxorjon o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'yin texnologiyalari orqali nutq malakalarini rivojlantirish	107
<i>Maqsuda Maxsudovna Murodova</i>	
O'zbek tilida "nur" so'zining ko'chma ma'nolari	113
<i>Maxbuba Axatova</i>	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarini kasbiy tayyorlashda raqamli texnologiyalar va interfaol metodlardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	116
<i>Misirova Nodira Tovbayevna, Nosirova Dilfuza Sa'dullayevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ingliz tilida og'zaki nutqini shakllantirishdagi qiyinchiliklar	120
<i>Nabiyeva Xilola Abdulmuratovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ma'naviy-ma'rifiy qiyofasini shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari... ..	123
<i>Niyozova Maftuna Normaxmat qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida "Tarbiya" fanini tabiiy fanlar bilan integratsiyalash asosida ekologik tafakkurni shakllantirish.....	126
<i>Norbo'tayeva Iroda Yunusovna</i>	
Suzish vositalari yordamida talabalarning qo'l va oyoq mushaklarini rivojlantirish metodikasi	130
<i>Nosirov Sardor To'lqinjon o'g'li</i>	
Bo'lajak pedagoglarning metakognitiv kompetensiyasini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	134
<i>Nosirova Ra'no Xamidovna</i>	
Dual ta'limda oliy ta'lim va maktabgacha ta'lim tashkilotlari o'rtasidagi hamkorlikning mazmuni.....	137
<i>Qoraboyeva Zohidaxon To'lanboyevna, Tursunbayeva Sevara Abdullo qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalar nutqida noverbal vositalarning roli	142
<i>Qurbanova Surayyo Tuynazar qizi, Maqsudboyeva Dilbar Olimjon qizi</i>	
Texnologiya fanini o'qitishda integrativ yondashuvning pedagogik zarurati va nazariy asoslari	146
<i>Qurbonmurotov Eldor Abdusaidovich</i>	
O'zbekistonning zamonaviy ta'lim muhitida o'zbek-rus bilingvizmi sharoitida o'quvchilar nutqining psixolingvistik xususiyatlari.....	149
<i>Qurdasheva Bonu Bexzod qizi</i>	
Xorij olimlari tadqiqotlarida prosotsial xulq-atvor namoyon bo'lishining o'rganilishi	153
<i>Rahimova Sarvinov Odilboy qizi</i>	
Musiqqa fanlarini o'qitishda inquire-based learning texnologiyasidan foydalanish metodlari.....	157
<i>Raximova Dilbar Rizakulovna</i>	
Maktab rahbarining qaror qabul qilish uslubi pedagogik jamoa ijtimoiy faolligini rivojlantirish omili sifatida..	161
<i>Raximova Maryam O'tkir qizi</i>	
Yosh sportchilarda yurak-qon tomir tizimining morfofunksional adaptatsiyasi va sportchi yuragi fenomeni..	173
<i>Alimova Nasiba Adxamovna</i>	
Mintaqaviy iqtisodiyotda turizm klasterlarini rivojlantirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	179
<i>Kurbonova Kamola Ilxomovna</i>	
Nutq madaniyati va notiqlik san'ati	183
<i>Mamadaliyeva Lola Shailyasovna</i>	
Molekulyar fizikada klasster yondashuvi asosida masalalar yechish samaradorligini oshirish	188
<i>Mirzamuratov Baxodir Fayzullayevich</i>	
Oliy o'quv yurtlari, sport tashkilotlari va sport marketingi tashkilotlari o'rtasidagi hamkorlikning zarurati.....	192
<i>Samatov Javlonbek Abdukayumovich</i>	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini texnologiya darslarida turli materialdan amaliy ishlarni tashkil qilish metodikasi	195
<i>Sanakulov Xamrakul Rizakulovich, O'roqova Nigina Botirjon qizi, Xoliqulova Ozoda Shuxratovna</i>	
Modern Teaching Methods in English Language Learning.....	199
<i>Sarvinoz Abdulhakimova</i>	
Erkin Vohidov ijodining o'rganilishi	202
<i>Shahnoza Muhammadiyeva</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida nutqiy faoliyatni rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	205
<i>Shopulatova Nasiba Umirovna</i>	
Yuqori intensivlikdagi atsiklik yuklamalar ta'sirida futbolchilar organizmi funksional holatining yoshga oid xususiyatlari.....	208
<i>Shukurova Sayyora Sa'dullaevna, Kadirov Abdurashid</i>	
Talabalarda badiiy did va estetik tarbiyasini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	211
<i>Temirov Murodjon Anvarovich</i>	
The Role of Authentic Materials in Teaching English for Specific Purposes: Implications for Tourism Students.....	215
<i>Toshmamatova Marjona Olimjon kizi</i>	
Neyrokognitiv rivojlanish va bolalarning maktabga psixologik tayyorgarligi o'rtasidagi bog'liqlik	220
<i>Toshpo'latova Mahina Farxod qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda terminologik tafakkurni rivojlantirishning nazariy asoslari	224
<i>Umaraliyeva Shahlo Sayfullo qizi</i>	
Artistic Pedagogy as a Basis for Developing Spiritual-Communicative Culture in Student Youth: Pedagogical Foundations	228
<i>Umarova Malika Khisabidinovna, Orifjonova Kamolabonu Kozimbek qizi</i>	
Pragmatic Competence and Cultural Adaptation in EFL Contexts: Challenges and Pedagogical Implications.....	232
<i>Veronica Khatamova</i>	
Ta'lim tojik tilida olib boriladigan maktablarda morfologiya o'qitish muammosi	236
<i>Xojiyeva Iroda Zokirjon qizi</i>	
Innovatsion yondashuv asosida "Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish" modulini o'qitish metodikasi muammo sifatida	240
<i>Zaxro Yo'ldashovna Shanasirova</i>	
Interaktiv topshiriqlar orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarining chet tiliga bo'lgan qiziqishlarini individuallashtirish	246
<i>Nishonova Gulchehra Ravshanjon qizi</i>	
The Role of Project-Based Learning and Artificial Intelligence Technologies in Enhancing Foreign Language Students' Academic Achievement and Motivation.....	250
<i>Olimov Sh. Sh., Zaripov K. Ya.</i>	
Mechanisms for Assessing Academic Achievements in the Finnish Education System and the Possibility of their Adaptation In Schools In Uzbekistan	254
<i>Saytbekova Svetlana Saylaubaevna</i>	
Maktabgacha ta'limda bolalar bilan innovatsion texnologiyalar yordamida ekologik omillarni singdirish	257
<i>Xoldorova Mashxura G'ulomovna</i>	
Finlyandiya ta'lim tizimida o'quvchilarning o'zlashtirishini baholash mexanizmlari va ularni O'zbekiston maktablarida qo'llash istiqbollari.....	260
<i>Xudaybergenova Zuxra Isakovna</i>	
Jadidchilik harakati va uning pedagogik-ijtimoiy mohiyati hamda tamoyillari	263
<i>Yusupov Ma'mur Ma'rufovich</i>	
Проблемы нравственного воспитания личности в произведениях В. Распутина.....	269
<i>Рахимова Шахзода Равшановна</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematik kompetensiyalarni shakllantirishning pedagogik omillari	273
<i>Imamova Nasiba Xurramovna</i>	

Bo'lajak biologiya o'qituvchilarida tolerantlik madaniyatini rivojlantirishning pedagogik asoslari	276
<i>Xidirov Faxriddin Fozilovich</i>	
Транслингвальные практики русскоязычных мигрантов в условиях многоязычной среды	280
<i>Рахмонова Нилуфар Уткир кизи</i>	
Nutqida nuqsoni bo'lgan bolalarda leksik-grammatik komponentni diagnostika qilish metodlari	284
<i>Mamatkulova Lobar Tolibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin texnologiyalari asosida bolalarning ta'limiy faoliyatini rivojlantirish.....	288
<i>Norqulova Ma'mura Husniddin qizi</i>	
Nutqdagi fonetik kamchiliklarning o'quv faoliyati va savodxonlikka ta'siri	293
<i>Xikmatova Saboxat Xusniddinovna</i>	
Oliy ta'limda sog'lom psixologik muhitni shakllantirish omillari	296
<i>Xusanbayeva Ziyoda Maxmutdjon qizi</i>	
Social-Psychological Factors of Increasing the Quality of Life	300
<i>Abdullaeva Ranazhon Matyakubovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy ko'nikmalarini rivojlantiruvchi zamonaviy o'quv topshiriqlarini ishlab chiqishning ilmiy-metodik asoslari.....	307
<i>Abdumalikova Gulchiroy</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy va fanga oid kompetensiyalarni shakllantirishning didaktik imkoniyatlari.....	311
<i>Adizova Nigora Baxtiyorovna, Sayfullayeva Dilnoza Amrullayevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ingliz tili darslarida madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	316
<i>Azimova Maftuna Azizbekovna</i>	
Talabalarda lingvistik kompetensiyani rivojlantirishning pedagogik asoslari	321
<i>Eshbekova Dilnoza Ibraimovna</i>	
Boshlang'ich ta'lim o'quvchilarida moslashuvchanlikning psixologik xususiyatlari	324
<i>Fayziyeva Gulhayo Erkin qizi, Fatullayeva Manzura Idillo qizi</i>	
Naim Karimov talqinida Oybek badiiy tafakkurining biografik manbalari	327
<i>Jonpo'lotova Gulshoda Qobil qizi</i>	
Kurashchilarning kuch sifatini rivojlantirishda maxsus mashqlardan foydalanish	334
<i>Muxamedjanov Umidulla Fayzullayevich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda axloqiy idealni shakllantirishning ijtimoiy-pedagogik asoslari	337
<i>Saidova Malika Erkin qizi</i>	
Yengil atletika texnikalarini pedagogik mahoratni rivojlantirish metodikalarida qo'llash	340
<i>Sattarov Qarshiboy Narqulovich, Mirzayev Karim Mamarasul o'g'li</i>	
Yengil atletika mashg'ulotlarida shug'ullanuvchilarning tezkorlik va chidamlilik sifatlarini rivojlantirishning innovatsion metodikasi	344
<i>Sattarov Sardor Sunnatulloevich</i>	
Innovatsion rivojlanish asosida uzluksiz ta'limning integratsiyalashgan mazmunini modellashtirish metodologiyasi.....	348
<i>Umarov Lutfillo Murodilloyevich</i>	
Milliy maktablarda rus tilini o'qitishda raqamli ta'lim resurslari va veb-saytlardan foydalanish metodikasi....	352
<i>Xolmirzayeva Munira Jahongir qizi</i>	
Педагогические основы повышения профессиональной компетентности будущих преподавателей физического воспитания высших образовательных учреждений	357
<i>Мавлянов Бахром Сангирович</i>	
Раннее выявление и мониторинг кожных заболеваний с помощью искусственного интеллекта: интегрированные архитектуры, алгоритмы и перспективы клинического внедрения	361
<i>Э. Ш. Назирова, Ш. Б. Абдусаломова</i>	
Ingliz tilida modallikni ifodalash vositalari va ularning semantik xususiyatlari	368
<i>Abdujalilova Sarvinov Rashid qizi, Abdurazzokova Mehriniso Azimjon qizi</i>	

Ona va farzand munosabatlarida etnomadaniy omillarning psixologik xususiyatlari.....	373
<i>Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna</i>	
O'quvchilarning gapirish ko'nikmalarini rivojlantirishda interaktiv metodlarning o'rni	378
<i>Abdurahmanov Muhammadjon G'ulomjonovich</i>	
Aralash ta'lim texnologiyalari asosida ta'lim jarayonini loyihalashning ilmiy-metodik asoslari.....	381
<i>Alibayev Sobir Xolboyevich</i>	
Formativ baholash jarayonidan foydalanib o'quvchilarning o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini oshirish	386
<i>Amirkulova Dilnoza Zokir qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni kasbiy-pedagogi faoliyatga tayyorlash tendensiyalari	389
<i>Artikbayeva Aziza Abror qizi</i>	
The Role of National Values in English and Uzbek Literature: a Comparative Study	392
<i>Ataniyazova Sohiba Xamidovna</i>	
Frans Kafka ijodining psixologik talqini.....	396
<i>Atayev Shukur-Ali Ayub-Aliyevich</i>	
Development of a Set of Health-Promoting Exercises for Middle-Aged Men 50-60 Years Old, Taking Into Account Physical Training	400
<i>Dehqonova Mahmuda Ortiqovna</i>	
Oliy ta'limda talabalarni jismoniy rivojlantirish metodikalari	404
<i>Imomov Asliddin Abdurazoqovich, Sattarov Qarshiboy Narqulovich</i>	
Современные мобильные технологии: эволюция и развитие.....	408
<i>Жураев Илхом Исхокович</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kongruentlik kompetensiyasini rivojlantirishning mazmuni	413
<i>Kamalova Dilobar Tairovna</i>	
Methodology for Developing Communicative Competence of Future Teachers Based on Multimedia Tools.....	418
<i>Kudratova Sultonposhsha Otabek qizi, Khalilova Mukhlisa Ulug'bek qizi, Ziyotova Umida Otabek qizi</i>	
Raqamli ta'lim muhitida ona tili darslarida matn bilan ishlashni tashkil etish.....	423
<i>Erdanova Zamira Olimovna</i>	
Milliy sport turlari orqali talaba yoshlar bilan interfaol dars jarayonini tashkil etish.....	426
<i>Mirzayev Az'am Xudaynazarovich, Sattarov Qarshiboy Narqulovich</i>	
Pedagogika bitiruvchilarining kasbiy o'zini o'zi rivojlantirishga asoslangan barqaror bandligini ta'minlash modeli.....	430
<i>Omonova Mohiniso Maqsud qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda fanlararo integratsiyani sun'iy intellekt asosida takomillashtirishning pedagogik imkoniyatlari.....	435
<i>Panjiyev Jo'raqul Menglimamat o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda web-kvest topshiriqlardan foydalanish.....	440
<i>Saidova Gavhar Ergashovna, Itolmasova Oygul Sabritdinovna</i>	
Developing Communicative Competence in English Language Education Through Modern Interactive Methods.....	443
<i>Sativoldieva Shoxsanam Utkir qizi</i>	

FORMATIV BAHOLASH JARAYONIDAN FOYDALANIB O'QUVCHILARNING O'RGANISHGA BO'LGAN MOTIVATSIYASINI OSHIRISH

Amirkulova Dilnoza Zokir qizi
SamDCHTI mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumta'lim maktablarida o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan ichki motivatsiyasini shakllantirish va rivojlantirishda formativ (shakllantiruvchi) baholash mexanizmlarining o'рни hamda ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilingan. An'anaviy summativ baholash tizimining motivatsiyani so'ndiruvchi omillari va ularga muqobil o'laroq formativ yondashuvning afzalliklari ko'rsatib o'tilgan. Tadqiqot davomida teskari aloqa (feedback), o'z-o'zini baholash va o'zaro baholash usullarining ta'lim oluvchilar psixologiyasiga, xususan, "muvaqqiyatga intilish" motiviga ko'rsatadigan ta'siri yoritilgan. Shuningdek, dars jarayonida formativ baholash strategiyalarini tizimli qo'llash orqali ta'lim sifatini oshirish bo'yicha amaliy taklif va metodik tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: formativ baholash, shakllantiruvchi baholash, ichki motivatsiya, qayta aloqa, o'z-o'zini baholash, o'zaro baholash, o'sish mentaliteti, kompetensiyaviy yondashuv.

Abstract: This article scientifically analyzes the role and importance of formative assessment mechanisms in shaping and developing students' intrinsic motivation for learning in secondary schools. The demotivating factors of the traditional summative assessment system and the advantages of the formative approach as an alternative are highlighted. In the course of the study, the influence of feedback, self-assessment, and peer-assessment on the psychology of learners, in particular, on the "striving for success" motive, is revealed. Also, practical proposals and methodical recommendations have been developed to improve the quality of education through the systematic application of formative assessment strategies in the lesson process.

Key words: formative assessment, shaping assessment, intrinsic motivation, feedback, self-assessment, peer-assessment, growth mindset, competence approach.

Аннотация: В данной статье научно анализируется роль и значение механизмов формативного (формирующего) оценивания в формировании и развитии внутренней мотивации учащихся к обучению в общеобразовательных школах. Выделены демотивирующие факторы традиционной суммативной системы оценивания и преимущества формативного подхода как альтернативы. В ходе исследования освещено влияние обратной связи (feedback), самооценивания и взаимооценивания на психологию учащихся, в частности, на мотив "стремления к успеху". Также разработаны практические предложения и методические рекомендации по повышению качества образования путем системного применения стратегий формативного оценивания в учебном процессе.

Ключевые слова: формативное оценивание, формирующее оценивание, внутренняя мотивация, обратная связь, самооценивание, взаимооценивание, менталитет роста, компетентностный подход.

KIRISH

Zamonaviy globallashuv davrida ta'lim tizimi oldida turgan eng dolzarb vazifalardan biri nafaqat o'quvchilarga ma'lum bir bilimlar majmuasini yetkazish, balki ularda mustaqil ravishda bilim olish, ma'lumotlarni tahlil qilish va hayot davomida rivojlanib borish (lifelong learning) ko'nikmalarini shakllantirishdan iboratdir^[1]. Ushbu maqsadga erishish uchun birinchi navbatda dars jarayonida o'quvchining subyektiv faolligini oshirish, ya'ni unda o'rganishga nisbatan barqaror va kuchli motivatsiyani yuzaga keltirish talab etiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Motivatsiya ta'lim samaradorligini belgilovchi eng asosiy harakatlantiruvchi kuch bo'lib, u to'g'ri yo'naltirilganda har qanday murakkablikdagi o'quv materialini o'zlashtirish imkonini beradi^[2].

Biroq, uzoq yillar davomida shakllangan an'anaviy ta'lim amaliyotida baholash asosan nazorat va saralash vositasi bo'lib xizmat qilib keldi. Yakuniy (summativ) baholashga asoslangan bunday model ko'p hollarda

o'quvchilarda "baho uchun o'qish" instinktini, ya'ni tashqi motivatsiyani kuchaytiradi^[3]. Natijada, past baho olish qo'rquvi, muvaffaqiyatsizlikdan cho'chish va o'ziga bo'lgan ishonchsizlik kabi salbiy psixologik holatlar yuzaga keladi. Ushbu muammoning innovatsion va samarali pedagogik yechimi sifatida ta'lim jarayoniga formativ (shakllantiruvchi) baholashni tizimli joriy etish talab etiladi.

Formativ baholash darsning ajralmas qismi bo'lib, o'quvchining joriy bilim darajasini doimiy kuzatish, aniqlangan bo'shliqlarni vaqtida bartaraf etish va eng muhimi – o'quvchini rivojlanish sari ruhlantirishga xizmat qiladi^[4].

Motivatsiya nuqtayi nazaridan yondashilganda, E.Desi va R.Rayaning "O'z-o'zini belgilash nazorati" (Self-Determination Theory) hamda Kerol Dvekning "O'sish mentaliteti" (Growth Mindset) konsepsiyalari formativ baholashning psixologik asosini tashkil etadi.

Desi va Rayan inson ichki motivatsiyasi yuqori bo'lishi uchun uning uchta tayanch ehtiyoji – avtonomiya (mustaqillik), kompetentlik (o'z qobiliyatiga ishonch) va boshqalar bilan aloqadorlik ehtiyojlari qondirilishi kerakligini ta'kidlaydilar^[6].

Respublikamiz olimlaridan J.G'.Yo'ldoshev va S.A.Usmonovlar ham o'quvchi faolligini oshirishda an'anaviy raqamli baholashdan voz kechib, jarayonni rag'batlantiruvchi muqobil usullardan foydalanish zarurligini qayd etganlar. Ushbu maqolada metodologik asos sifatida tizimlilik, qiyosiy-pedagogik tahlil hamda o'quvchilar faoliyatini pedagogik kuzatish metodlaridan foydalanildi^[7].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Formativ baholash va uning ta'lim samaradorligiga ta'siri muammosi xalqaro pedagogika va psixologiya fanida keng tadqiq etilgan. Bu borada britaniyalik olimlar Pol Blek (Paul Black) va Dilan Uilyam (Dylan Wiliam) larning "Qora quti ichida" (Inside the Black Box) nomli fundamental tadqiqoti alohida ahamiyatga ega. Mualliflar tizimli tashkil etilgan shakllantiruvchi baholash ta'lim standartlarini va o'quvchilar o'zlashtirish ko'rsatkichlarini keskin oshirishini empirik tarzda isbotlab berishgan.

Jon Xetti (John Hattie) o'zining meta-tahlillarida ("Visible Learning") dars jarayonidagi teskari aloqa (feedback) omilini o'quvchi natijalariga eng yuqori ta'sir ko'rsatuvchi pedagogik vosita sifatida baholaydi^[5].

TAHLIL VA NATIJALAR

Formativ baholash o'quvchini qo'rqitish yoki jazolash maqsadini ko'zlamaydi. Uning asosiy falsafasi – "Xatolar – bu dushman emas, balki o'rganish va o'sish imkoniyatidir". Ushbu yondashuv o'quvchi psixologiyasida jiddiy burilish yasaydi. Quyidagi jadvalda an'anaviy summativ baholash va zamonaviy formativ baholashning o'quvchi motivatsiyasiga ko'rsatadigan ta'siri qiyosiy tahlil qilingan^[8].

1-jadval: Baholash turlarining o'quvchi motivatsiyasiga ta'siri qiyosiy tahlili

Qiyosiy mezonlar	An'anaviy summativ baholash	Zamonaviy formativ baholash
Baholashning maqsadi	Natijani qayd etish, saralash, nazorat qilish.	O'rganish jarayonini yaxshilash, yo'naltirish.
O'quvchining roli	Passiv obyekt (baho oluvchi).	Faol subyekt (jarayon ishtirokchisi).
Motivatsiya turi	Tashqi motivatsiya (mukofot yoki jazodan qochish).	Ichki motivatsiya (bilishga bo'lgan qiziqish).
Xatolarga munosabat	Salbiy ko'rsatkich, ball ayirish asosi.	O'sish nuqtasi, yangi yo'llanma manbayi.
Solishtirish asosi	Boshqa o'quvchilar natijalari bilan.	O'quvchining o'z oldingi natijasi bilan.

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, formativ baholash tizimida o'quvchining o'z-o'zini anglashi va faoliyati o'zgaradi. O'quvchi o'z faoliyatini boshqalar bilan emas, balki o'zining kecha ko'rsatgan natijasi bilan solishtirganda, past o'zlashtiruvchi bolalarda ham muvaffaqiyat hissi ("Men ham uddalay o'lyapman") paydo bo'ladi. Bu holat ta'limda tushkunlik fenomenini (learned helplessness) bartaraf etadi va o'quvchini doimiy olg'a intilishga undaydi^[9].

Motivatsiyani oshiruvchi formativ baholash komponentlari va strategiyalari

Dars jarayonida o'quvchilar motivatsiyasini yuqori darajada ushlab turish uchun formativ baholashning bir qator samarali komponentlarini amaliyotga tizimli ravishda tatbiq etish lozim:

- Konstruktiv teskari aloqa (Feedback).** Shunchaki "Yaxshi", "Balli" yoki "Xato qilibsan" kabi quruq so'zlar yoki raqamlar o'quvchiga hech qanday rivojlanish traektoriyasini ko'rsatmaydi. Sifatli teskari aloqa uchta savolga javob berishi kerak^[10]: Men qayerga boryapman (Maqsad)? Hozir qayerdaman (Joriy holat)? Keyingi qadamim qanday bo'ladi (Rivojlanish)? Masalan, o'quvchining yozgan inshosiga o'qituvchi

quyidagicha qayta aloqa berishi mumkin: “Sening inshoingda g’oyalar juda izchil va qiziqarli yoritilgan. Biroq, dalillarning ta’sirchanligini oshirish uchun uchinchi abzatsga adabiy matndan aniq iqtibos keltirish-ningni maslahat beraman. Kelasi darsda buni birgalikda tekshiramiz”. Bunday munosabat o’quvchiga o’z kuchiga bo’lgan ishonchni bag’ishlaydi va unda topshiriqni mukammal bajarish ishtiyoqini uyg’otadi^[11].

2. **Mezonli baholash tizimi (Rubrikalar).** O’quvchilar topshiriqni bajarishdan oldin uning qanday mezonlar asosida baholanishini aniq bilishlari shart. Agar o’yin qoidalari shaffof va tushunarli bo’lsa, o’quvchidagi noaniqlik sababli yuzaga keladigan xavotir darajasi pasayadi va diqqat-e’tibor maqsadga erishishga qaratiladi. Mezonlar oddiy va bolaning yoshiga mos tilda bayon etilishi lozim^[12].
3. **O’z-o’zini va o’zaro baholash.** Ushbu usullar o’quvchiga darsda avtonomiya beradi. O’quvchi o’zining yoki sinfdoshining ishini mezonlar asosida tekshirar ekan, unda mas’uliyat hissi uyg’onadi. Masalan, dars yakunida qo’llaniladigan “Svetofor” (Yashil – hammasini tushundim, Sariq – savollarim bor, Qizil – tushunmadim) yoki “Ikki yulduz va bir tilak” kabi strategiyalar darsni qiziqarli interaktiv jarayonga aylantiradi^[13].

Amaliy pedagogik kuzatishlar va o’tkazilgan tajriba-sinov ishlari shuni ko’rsatadiki, formativ baholash usullari muntazam qo’llaniladigan sinflarda o’quvchilarning fanga bo’lgan qiziqishi an’anaviy sinflarga qaraganda sezilarli darajada yuqori bo’ladi. Chunki formativ muhitda qo’rquv va solishtirish omili yo’qoladi. Biroq, ushbu tizimni amaliyotga joriy etishda ba’zi muammolar va to’siqlar hamax mavjud. Birinchidan, o’qituvchilarning dars davomida har bir o’quvchiga individual teskari aloqa berishga vaqti yetishmasligi mumkin. Ikkinchidan, ko’plab pedagoglar hamon an’anaviy ball qo’yish stereotipidan to’liq voz kecha olmayaptilar^[14,15].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari va ilmiy-nazoriy tahlillar asosida shakllantiruvchi baholash jarayoni o’quvchilarning ichki motivatsiyasini oshirishda eng samarali va zamonaviy pedagogik vositalardan biri ekanligi to’liq isbotlandi. Formativ baholash ta’lim muhitida psixologik qulaylik va xavfsizlikni ta’minlaydi, o’quvchida muvaffaqiyatga erishish hissini shakllantiradi.

1. Maktab amaliyotida joriy darslarda o’quvchining o’sish dinamikasini ko’rsatuvchi so’zli, rag’batlantiruvchi teskari aloqadan tizimli foydalanish;
2. Dars boshlanishidan oldin o’quvchilarga topshiriq mezonlarini tushunarli tilda e’lon qilish;
3. Sinf xonasida o’z-o’zini va o’zaro baholash ko’nikmalarini muntazam rivojlantirish;
4. Pedagog kadrlar malakasini oshirish kurslarida formativ baholashning amaliy vositalari ko’lamini kengaytirish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. P. Black and D. Wiliam, *Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment*. London, U.K.: King’s College London, 1998.
2. J. Hattie, *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. London, U.K.: Routledge, 2009.
3. R. M. Ryan and E. L. Deci, “Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions,” *Contemporary Educational Psychology*, vol. 25, no. 1, pp. 54–67, 2000.
4. C. S. Dweck, *Mindset: The New Psychology of Success*. New York, NY, USA: Random House, 2006.
5. S. M. Brookhart, *How to Give Effective Feedback to Your Students*. Alexandria, VA, USA: ASCD, 2017.
6. D. R. Sadler, “Formative Assessment and the Design of Instructional Systems,” *Instructional Science*, vol. 18, no. 2, pp. 119–144, 1989.
7. M. Heritage, *Formative Assessment: Making It Happen in the Classroom*. Thousand Oaks, CA, USA: Corwin Press, 2010.
8. W. J. Popham, *Transformative Assessment*. Alexandria, VA, USA: Association for Supervision and Curriculum Development, 2008.
9. R. Stiggins and J. Chappuis, “Using Student-Involved Classroom Assessment to Close Achievement Gaps,” *Theory Into Practice*, vol. 44, no. 1, pp. 11–18, 2005.
10. D. Wiliam, *Embedded Formative Assessment*. Bloomington, IN, USA: Solution Tree Press, 2011.
11. J. G’. Yo’ldoshev and S. A. Usmonov, *Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy etish*. Toshkent, O’zbekiston: Fan va texnologiya, 2008.
12. R. Mavlonova and N. Rahmonqulova, *Innovatsion pedagogik texnologiyalar*. Toshkent, O’zbekiston: Musiqa, 2010.
13. R. Ishmuhammedov, A. Abduqodirov, and A. Pardaev, *Ta’limda innovatsion texnologiyalar*. Toshkent, O’zbekiston: Iste’dod, 2008.
14. O’zbekiston Respublikasi Maktabgacha va Maktab Ta’limi Vazirligi, *Umumiy o’rta ta’lim muassasalarida o’quvchilar bilimni formativ va summativ baholash mezonlari to’g’risida metodik tavsiyalar*. Toshkent, O’zbekiston, 2024.
15. O’. Q. Tolipov and M. Usmonboyeva, *Pedagogik texnologiyalarning tadbiqiy asoslari*. Toshkent, O’zbekiston: Fan, 2006.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.